

VRHOVNO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Evidenčna številka: VS3003792

Datum odločbe: 08.06.2009

Opravična številka II.stopnje: VDSS Pdp 1219/2007

Senat:

Področje: DELOVNO PRAVO - JAVNI USLUŽBENCI

Institut: javni uslužbenec - premestitev - kraj opravljanja dela

Zveza: ZJU člen 149

Jedro

Premestitev javnega uslužbenca ni dopustna že v primeru ugotovitve neizpolnjevanja enega od pogojev iz drugega odstavka 149. člena ZJU.

Izrek

Revizija se zavrne.

Obrazložitev

1. Tožnik je bil premeščen na delo v drug kraj: iz PU Murska Sobota v PU Maribor. Sodišče prve stopnje je ugotovilo, da premestitev ni bila zakonita. Izkazane so bile potrebe delovnega procesa za razporeditev tožnika na sistemizirano delovno mesto za katerega tožnik izpolnjuje vse pogoje. Za zakonitost premestitve pa nista bila izpolnjena tudi pogoja iz drugega odstavka 149. člena ZJU, ki morata biti izpolnjena kumulativno: kraj opravljanja dela ne sme biti oddaljen več kot 70 kilometrov (v obravnavanem primeru je manj) in vožnja z javnim prevoznim sredstvom ne sme trajati več kot eno uro (v obravnavanem primeru traja več kot eno uro).

2. Sodišče druge stopnje je pritožbi tožene stranke zavrnilo in potrdilo sodbo sodišča prve stopnje. Strinjalo se je z dejanskimi ugotovitvami in pravno presojo prvostopnega sodišča. Čeprav je kraj, kjer naj bi tožnik delo opravljal po premestitvi le 59 kilometrov oddaljen od dotedanjšega kraja opravljanja dela, pa traja vožnja med krajema z javnim prevozom več kot eno uro. S sklepom je sodišče dopustilo revizijo, ker gre za odločitev o pomembnem pravnem vprašanju.

3. Zoper pravnomočno sodbo, izdano na drugi stopnji, je tožena stranka vložila revizijo zaradi zmotne

uporabe materialnega prava. Navaja, da je nepravilna razlaga sodišč, da morata biti za zakonitost premestitve kumulativno izpolnjena oba pogoja iz določbe drugega odstavka 149. člena ZJU. Čas vožnje z javnim prevoznim sredstvom je povsem relativna okoliščina oziroma pogoj, neodvisen od delodajalca, ki ga je ta dolžan upoštevati zgolj alternativno z drugim pogojem. Navaja skrajne primere, ki pokažejo, da sprejeto tolmačenje ni niti logično niti življenjsko sprejemljivo. Zakonodajalec je res želel zaščititi javnega uslužbenca pred nezakonitim premeščanjem, ni pa bil namen zaščite do te mere, da od delodajalca zahteva pri zagotovitvi smotrnejšega in učinkovitejšega dela prilagoditev kadrovskega potreb organiziranosti javnega prevoza. Na nepravilnost takega tolmačenja posredno kažejo tudi določbe Uredbe o povračilu stroškov prevoza na delo in z dela javnim uslužbencem in funkcionarjem. Javnega uslužbenca nihče ne sili da se na delo vozi z javnim prevoznim sredstvom. Uredba daje podlago za obračun stroškov prevoza v obliki kilometrine v primerih, ko javni prevoz ni možen, to je tudi v tistih primerih, ko delavec zaradi dela v posebnih delovnih pogojih javnega prevoza ne more uporabljati.

4. V skladu s 375. členom Zakona o pravnem postopku (Uradno prečiščeno besedilo, Uradni list RS, št. 73/2007 - ZPP) je bila revizija vročena Vrhovnemu državnemu tožilstvu Republike Slovenije in tožeči stranki, ki nanjo ni odgovorila.

5. Revizija ni utemeljena.

6. Revizijsko sodišče izpodbijano sodbo preizkusi samo v tistem delu, v katerem se izpodbija z revizijo, in v mejah razlogov, ki so v njej navedeni, pri čemer pazi po uradni dolžnosti le na pravilno uporabo materialnega prava (371. člen ZPP). Pri materialnopravni presoji izpodbijane sodbe je revizijsko sodišče vezano na dejansko stanje, kot ga je ugotovilo sodišče prve stopnje in preizkušalo sodišče druge stopnje, saj revizije zaradi zmotne ali nepopolne ugotovitve dejanskega stanja ni mogoče vložiti (tretji odstavek 370. člena ZPP).

7. Tožeča stranka bistvenih kršitev določb pravnega postopka ne uveljavlja, zato v tem delu revizijsko sodišče izpodbijane sodbe ni preizkušalo.

8. Materialno pravo ni bilo zmotno uporabljeno.

9. Sporno v tej zadevi je le vprašanje razlage drugega odstavka 149. člena ZJU. Vrhovno sodišče je o tem - prav tako na podlagi dopuščene revizije - že odločilo (sodba VIII Ips 108/2008 z dne 9. 3. 2009) z naslednjo utemeljitvijo:

10. "9. Jedro spora je razlaga določila drugega odstavka 149. člena ZJU, na podlagi katerega je premestitev zaradi delovnih potreb dopustna le, če kraj opravljanja dela v primeru premestitve od dotedanega kraja opravljanja dela ni oddaljen več kot 70 km oziroma več kot eno uro vožnje z javnim prevozom. Ključnega pomena je vprašanje, kako tolmačiti v citiranem določilu uporabljeni veznik "oziroma". Po Slovarju slovenskega knjižnega jezika (DZS, 1994, str. 807) je pomen tega veznika trojen: 1. za vezanje (dveh) stavkov ali stavčnih členov, ki sta vsebinsko porazdeljena na dve prej omenjeni osebi, stvari ali skupini oseb, stvari (primer: moja otroka sta stara deset oziroma štirinajst let), 2. za popravek ali dopolnitev prej povedanega (prim.: ko je postal ravnatelj oziroma direktor) in 3. ali (prim.: spomenik naj bi postavili na trgu oziroma v parku). Od naštetih pomenov je za razlago drugega odstavka 149. člena ZJU primerna zgolj uporaba veznika "oziroma" v smislu pomena "ali". Tako je citirano določilo pravilno interpretiralo tudi sodišče druge stopnje, ki je presodilo, da določilo vsebuje alternativni pogoj (s čimer se sicer strinja tudi revizija). Navedeno pomeni, da premestitev ni dopustna že v primeru ugotovitve neizpolnjevanja enega od pogojev iz drugega odstavka 149. člena ZJU.

11. 10. Izpodbijana sodba ugotavlja, da razdalja med dotedanjim in novim krajem opravljanja dela znaša 43,43 km, čas trajanja vožnje z javnim prevoznim sredstvom pa več kot eno uro v eno smer. Na tako ugotovljeno dejansko stanje je Vrhovno sodišče vezano (tretji odstavek 370. člena ZPP). Ker je sodišče ugotovilo, da eden od pogojev iz drugega odstavka 149. člena ZJU ni podan, je premestitvi tožečih strank utemeljeno štelo za nezakoniti, ju zato razveljavilo in toženi stranki naložilo, da tožeči stranki razporedi na ustrezno delovno mesto.

12. 11. Revizija neutemeljeno uveljavlja, da bi bila interpretacija citiranega določila ZJU, kot jo je zavzelo sodišče druge stopnje, pravilna le v primeru, če bi se to določilo glasilo: "premestitev ni dopustna, če je kraj opravljanja dela v primeru premestitve od dotedanjega kraja opravljanja dela oddaljen več kot 70 km oziroma več kot eno uro vožnje z javnim prevoznim sredstvom". Primerjava besedila, ki ga ponuja revizija, z zakonskim besedilom pokaže, da sta besedili le slogovno različni (zakonsko besedilo dopustnost premestitve veže na obstoj negativnega pogoja, revizijski predlog pa nedopustnost premestitve veže na obstoj pozitivnega pogoja), medtem ko vsebinsko med njima ni razlike."

13. Ob podobni dejanski in enaki pravni podlagi je tako tudi odločitev v tej zadevi pravilna. Eden od alternativno določenih pogojev za zakonito premestitev tožnika na delo v drug kraj, ni izpolnjen. Kot navaja že revizija sama, pri odločitvi o zakonitosti premestitve ne pridejo v poštev določbe Uredbe o povračilu stroškov prevoza na delo in z dela javnim uslužbencem in funkcionarjem v državnih organih (Uradni list RS, št. 95/2006 in 16/2007). Prav tako na odločitev ne more vplivati ugotovitev sodišča, da so bili sicer izpolnjeni vsi ostali pogoji za zakonito premestitev. Za premestitev javnega uslužbenca v drug kraj brez njegovega soglasja, mora biti izpolnjen tudi pogoj iz drugega odstavka 149. člena ZJU.

14. Ker je po presoji revizijskega sodišča izpodbijana sodba glede na ugotovljeno dejansko stanje pravilna in materialno pravo ni bilo zmotno uporabljeno, zatrjevani revizijski razlog ni podan, zato je v skladu s 378. členom ZPP zavrnilo revizijo kot neutemeljeno.

Datum zadnje spremembe: 08.04.2019